

Крила за сва неба

Министар одбране Драган Шутановац изјавио је на аеродрому „Батајница“, после промотивног лета новог школског авиона *ласта-95*, да се ради о одличном ваздухоплову на коме ће се обучавати пилоти наше али и осталих авијација широм света

ромотивном лету *ласте* присуствовали су и начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић са сарадницима и велики број најодговорнијих личности из система одбране.

Авионом је пилотирао потпуковник Салко Хаџић из Сектора за летна испитивања Техничког опитног центра.

– У Европи постоји само четири или пет земаља које производе овакву врсту авиона, док их на свету нема више од десет. Дакле, спадамо у ред земаља које имају „своја крила“, сопствену авио-индустрију, на шта смо веома поносни. За нас то значи увођење новог авиона у обуку, а за буџет значи око шест пута мање потрошње по сату обуке пилота. Примера ради, на авиону *галеб-Г4* сат лета кошта око 2.000 евра, док на *ласти* кошта око 300 – рекао је министар Шутановац, нагласивши да Министарство одбране тиме доприноси штедни новца из буџета Републике Србије.

Потпуковник Хаџић је рекао да су са око 20 летова завршена фабричка испитивања, а да се у наредном периоду очекује наставак развојних испитивања. Хаџић очекује да се тај процес што пре заврши како би се *ласта* нашла у оперативној употреби.

Домаћи школски авион *ласта-95* намењен је за селекцију кандидата у војној академији, за почетну и основну обуку пилота. Има мале брзине слетања и полетања и „доброћудно“ понашање – “прашта” грешке неискусном пилоту.

Својим карактеристикама и осавремењеном опремом авион у потпуности обезбеђује обуку пилота у свим наменама – у основном, фигурном, навигацијском и инструменталном летењу, основним елементима ноћног летења, инструменталном слетању друге категорије и основним елементима гађања, ракетирања и бомбардовања.

Пројектован је по постојећим светским стандардима, опремљен савременом електронском опремом, која задовољава све постојеће стандарде и омогућава GPS и радио-навигацију.

Снимио Владимир ЈОВАНОВИЋ

Полеће и слеће са бетонских и припремљених травнатих полетно-слетних стаза. Има позициона светла, рефлектор за слетање, светло за таксирање и против судара. Слетање се обавља и у сложеним метеоролошким условима, категорије II, дању и ноћу на бази постојећег ILS система и GPS уређаја. Када је реч о експлоатационим одликама, век те летелице је 6.000 сати лета или 20 година, оптималан годишњи налет 300 сати. Општа оправка структуре и мотора обавља се после 1.400 сати лета. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Даримир БАНДА

Авион је дуг 7,97 метара, размах крила му је 9,71, висина 3,16 и површина крила 11,9 метара квадратних.

Покреће га шестоцилиндрични мотор Lycoming AEIO-540-L1B5D.

Извозне могућности

Пажњу домаће јавности авион *ласта-95* скренуо је када је представљен на Међународном сајму наоружања и војне опреме – *Партнер 2007*. Интензивније је о њему почело да се прича током јула прошле године када је *Југоимпорт-СДПР* потписао уговор са ирачким министарством одбране о извозу НВО. Тим уговором предвиђено је да се у Ирак извезе 20 школско-елисних авиона домаће производње *ласта-95*. Финализатор и главни произвођач тог авиона је ДОО *Утва АИ-Паңчево*. Авион се налази на завршним испитивањима у Техничком опитном центру, а први лет обављен је 5. фебруара ове године.

УСПЕШАН ПРОМОТИВНИ ЛЕТ:
Министар Шутановац са пилотом
потпуковником Салком Хацићем